

deles onödigt, att revisionen af afdelningskontorens affärer skall kräfvä så lång tid, då hela stats-, banko- och riksgäldsverkets revision kan försiggå på två månader. Vidare torde Utskottet taga i närmare ompröfvande, om icke de allt för höga arvodenä till Bankofullmäktige, i jämförelse med arvodenä till Riksgäldsfullmäktige, borde nedsättas.

Om remiss till Banko-Utskottet anhäles.

Stockholm den 26 Januari 1880.

P. G. Sandberg.

Häruä instämman:

F. Andersson.

J. Smedberg.

Sven Håkanson.

A. W. Westerdahl.

Anders Larsson.

N:o 128.

Af Herr Johan Anderson: Angående underdånig skrifvelse om framläggande för nästa Riksdag af förslag till ny härordning enligt vissa i motionen angifna grunder.

Ehuru remiss af Kongl. Maj:ts nådiga proposition rörande ny värnpligtslag denna dag skett, har dock något exemplar deraf ännu ej blifvit i Kammaren utdelad och förty dess innehåll mig ej mera bekant än hvad som talats man och man emellan, så enär motionstiden med morgondagen tilländagår och det sagts

Bih. till Riksd. Prot. 1880. 1 Saml. 2 Afd. 2 Band. 14 Häft.

mig att den nådiga propositionen ej afser någon lindring för den roterade jorden, utan hufvudsakligen afser förlängning af beväringens tjenstetid, med ej mindre än 15 år, så finner jag mig föranlåten väcka denna motion och göra de yrkanden, som här nedan återfinnas.

Till sistlidet års Riksdag väckte jag motion (se N:o 46) i syfte att all jord, utan afseende å natur, skulle roteras och att hvarken den nu varande roteringen, eller den föreslagna nya skulle tillsläppa större knektetorp än som vid indelningsverkets början emellan konung och folk skriftligen genom kontrakt aftalades, som så vidt jag vet, ej varit å de roteringsskyldiges sida förverkadt eller förbrutet, och att knektens fyllnadslön skulle tillsläppas af staten, och yrkanden i öfrigt som i denna motion blifva repeterade, och åberopar jag alla de skäl, som i förra motionen och i min till utskottsbetänkandet gjorda reservation, och detta så mycket hellre som Utskottet i motiveringen till utskottsbetänkandet ansett mina yrkanden värda uppmärksamhet, uti hvilket utlåtande det synes mig, Andra Kammarén då instämde.

Då jag här åberopar den förra motionens innehåll, synes mig öfverflödigt att här vidare orda om skälen och billigheten för här nedan förekommande förslag, lika som öfverflödigt framhålla det oväntade i den Kongl. propositionen att med bibehållande af roteringen i oförändradt skick, de roteringsskyldige i likhet med öfrige samhällsmedlemmar skulle tillförbindas att få beväringsskyldigheten förökad med ej mindre än 15 år, oaktadt framlidne konung Carl XI tillförsäkrat de roteringsskyldige för all framtid att vara från utskrifningen fria. Efter dessa erinringar, tager jag mig friheten föreslå:

att Riksdagen ville i underdånig skrifvelse anhålla, att Kongl. Maj:t till nästa Riksdag täcktes låta utarbета förslag till ny härordning, fotad på följande grunder:

- a) En allmän roteindelning öfver hela riket med $1\frac{1}{2}$ mantal till hvarje rote af så väl säterier som boställen och alla andra hemman, då af landets omkring 67,500 mantal erhålles en stamtrupp af cirka 45,000 man; dock så att hemman eller hemmansdelar, som i betydligt värde, efter hemmanstal beräknadt, öfverstiga medelvärdet inom det län de tillhöra få bidraga till de mindre och sämre hemmanen, som i värde stå lägst under medelvärdet.
- b) Att för städernas jord, beräknad efter taxering, jemförd med medelvärdet af taxeringen i det län de tillhöra, efter beräkning bestämmes det antal rotar och krigsmän som för hvarje stad bör tillsättas, hvars blifvande antal krigsmän ökar den här ofvan omnämnda stamtrupp.

- c) Att hvarje rote, så i stad som på land, utan ersättning tillsläpper så mycket jord som i konung Carl XI:s knektekontrakter för Jönköpings regemente är bestämd, nemligen $\frac{1}{2}$ tunnland öppen jord, en kåltäppa och äng till två sommarlass hö, samt, der knektetorp nu finnas, nyss nämnde jord, af torpens nu varande område är uttagen, de å torpen varande husen upplåtas och der nya rotar och torp bildas, boningshus å dessa uppföras, allt utan ersättning.
- d) Att soldatens och hans vederlikars öfrige löneförmåner, godtgöras af statens medel.
- e) Att rotarne, sedan de afstått nu beskrifna jord och hus, äro befriade från rekrytering, underhåll af hus, stängsel, torpets brukning och vedbrand.
- f) Att, om nu beräknadt manskap icke anses tillräckligt till landets försvar, tillsammans med beväringen, de senares öfnings- och tjenstetid i mån af behöf något ökas.
- g) Att denna förändring må ske med eller utan sammanhang af grundskattefrågan och
- h) Att ett anslag af 25,000 kronor ställes till Kongl. Maj:ts förfogande, att användas vid utredningen af denna fråga.

Som den här ofvan omnämnda nådiga propositionen blifvit hänvisad till Stats-Utskottet, anhålles att denna motion blir till samma Utskott remitterad och i sammanhang med den Kongl. nådiga propositionen pröfvad, och detta så mycket hellre som denna motion jemväl afser en statens utgift på 25,000 kronor.

Stockholm den 26 Januari 1880.

J. Anderson,
från Jönköpings län.